

میانجی ایجاد صلح؟

نقش و اهمیت ترکیه در روند صلح افغانستان

اندریو واتکینز، تیمور شاران

خلاصه پالیسی دست داشته روابط دو جانبه ترکیه با افغانستان را در میان ابهام در مورد ماهیت خروج نیروهای نظامی امریکا و تأثیر آن بر امنیت ملی و منطقه ای، منعکس می نماید. خلاصه پالیسی مذکور منافع و مسیرهای پالیسی انقره را در همسایگی شرقی آن نشان می دهد و به این موضوع می پردازد که چرا ترکیه، با وجود اینکه به عنوان یک میانجی طبیعی در روند صلح افغانستان مورد استقبال گسترده قرار گرفته است، هنوز نتوانسته یک استراتژی روشنی را در این زمینه ارائه دهد. مزید برآن، با تمرکز بر نگرانی های مشترک در مورد آوارگی و مهاجرت، این خلاصه پالیسی به بررسی امکان بالقوه همکاری های بیشتر بین افغانستان و اتحادیه اروپا می پردازد.

ملی دفاعی و امنیتی افغانستان از طریق صندوق وجهی نظم و قانون افغانستان (لتفا)^۱ تحت نظارت پروگرام انکشافی ملل متحد، کمک کرده است. ترکیه مانند سایر کشور های کمک کننده، کمک های خود را تدریجاً کاهش می دهد. تعهد ۷۵ میلیون دلاری کشور ترکیه در کنفرانس ۲۰۲۰ جنیوا، طی دو سال آینده تنها نیمی از تعهد ۱۵۰ میلیون دلاری ۲۰۲۰-۲۰۱۸ را تشکیل می دهد. مقامات کشور ترکیه پیش بینی می نمایند که چنین سطح حمایت مالی می تواند حفظ شود و حتی در صورت توافق سیاسی امکان دارد، افزایش یابد.

اولویت پالیسی کلیدی انقره در افغانستان بعد از سال ۲۰۲۱ م ثبات در این کشور تشکیل می دهد که به نگرانی های خاصی در مورد گسترده شدن فعالیت های گروه های افراطی بستگی دارد. این کشور در نیمه دهه گذشته از طرف گروه داعش موسوم به "دولت اسلامی"، حملات تروریستی قابل ملاحظه ای را متحمل گردیده که با تهدید افراط گرایی و هجوم میلیون ها پناهنده و کارگر مهاجر از سوریه و سراسر جهان، و یک دوره مرزهای نسبتاً باز درگیر نبرد با بیش از یک کشور، مواجه گردید. روابط عمیق تعاملی و تجارتي ترکیه و دولت های آسیای مرکزی با محدود کردن نگرانی های مربوط به تروریسم منطقه ای بالای اقدام آزاد و سرمایه گذاری متکی می باشد که سهم آن در ماموریت ناتو در افغانستان می تواند منحیث پالیسی بیمه غیرمستقیم در آن سرمایه گذاری می تواند دیده شود و با نگرانی های تروریسم جهانی که باعث انگیزه سایر اعضای ناتو مانند در این کشور می شود، بی شباهت نمی باشد.

به قول بعضی از پالیسی سازان ارشد ترکیه و بدون در نظر داشت موضع گیری ناتو در قبال تعامل آینده اش، امکان آن وجود دارد تا انقره تعهدات مالی خود را بعد از سال ۲۰۲۰ م نیز ادامه داده دهد. همچنان، پرسش هایی در این مسأله وجود دارد که آیا ادامه حضور نظامی ترکیه بدون شرکای ناتو عملی خواهد بود و یا خیر؟ اگرچه، ترکیه منافع اصلی خود را در زمینه سیاسی افغانستان دارد و تجارب اخیر انقره در مداخلات یکجانبه و همکاری با نیروهای محلی در لیبی و سوریه به نوبه خود می تواند بر روند کمک های امنیتی آینده اش در افغانستان تأثیر گذار باشد.^۲

ترکیه به عنوان متحد دیرینه افغانستان و هفتمین بزرگترین کشور که نیروهایش در چوکات مأموریت ناتو در این کشور فعالیت دارند، به شکل قابل ملاحظه و از چندین جهت در افغانستان مشارکت داشته است.^۱ ترکیه دارای پیوندهای عمیق فرهنگی و زبانی با افغانستان است، زیرا فیصدی قابل ملاحظه ای از جمعیت آن از لحاظ قومی، ترک تبار استند. در جنگ جهانی اول، تصمیم کابل در پشتیبانی از امپراتوری عثمانی بنیاد و اساس روابط دوستانه بین دو کشور را تشکیل داد که هنوز هم اول مارچ را به عنوان روز دوستی ترکیه و افغانستان جشن می گیرند. در دهه ۱۹۳۰، انقره با اعزام کارشناسان انکشافی و آموزش نظامیان افغان از اقدامات نوسازی افغانستان حمایت نمود. کشور ترکیه با تهاجم شوروی به افغانستان در سال ۱۹۷۹، به شکل فعال آن مخالفت کرده و در طول جنگ های داخلی طی دهه ۱۹۹۰ از اتحاد شمال، به ویژه حزب جنبش ملی به رهبری عبدالرشید دوستم، از رهبران قومی ازبک در افغانستان، که پس از تسلط طالبان به ترکیه فرار کرد، حمایت نمود. در نوامبر ۲۰۰۱ م، ترکیه اولین کشور مسلمان بود که به مبارزات نظامی تحت رهبری ایالات متحده در افغانستان پیوست و در حال حاضر قوماندانی تعلیمی، مشاورت و همکاری کابل، را برعهده دارد. برعکس کشورهای دیگر ناتو، انقره خواهان آن است تا به نقش خویش در افغانستان ادامه دهد. اما، تا هنوز نتوانسته سیاست واضحی فراتر از تأیید رئیس جمهور رجب طیب اردوغان، طی سال ۲۰۱۵ را مبنی بر اینکه "مشکلات افغانستان مشکلات ماست و موفقیت آنها موفقیت ماست"، ارائه نماید.^۲

تعامل پالیسی چند پهلوئی ترکیه در افغانستان

انقره سیاست خارجی خود را در رابطه به افغانستان روی چهار هدف استوار ساخته است: (۱) حفظ ثبات سیاسی و وحدت ملی در کشور، (۲) تقویت ساختارها و نهادهای سیاسی موجود، (۳) حمایت از ثبات وضعیت امنیتی افغانستان (۴) بازگرداندن صلح و رفاه با از بین بردن تروریسم و افراط گرایی.^۳ ترکیه از طریق سازمان ملل و ناتو در سطح دو جانبه آن کمک های مالی قابل توجهی را به افغانستان فراهم می نماید. انقره از سال ۲۰۰۱، حدود ۱٫۱ میلیارد دلار را در بخش امنیت، صحت، آموزش و زیربنای سرمایه گذاری کرده است.^۴ تا ماه می ۲۰۱۹، کشور ترکیه نزدیک به ۸۶ میلیون دلار به نیروهای

۱- ونیا کورا، (۲۰۱۷) "ترکیه نقش توسعه ای را در افغانستان دارا می باشد"، انستیتوت مدل ایست، ۲۶ سپتمبر، ۲۰۱۷.

۲- به وب سایت وزارت امور خارجه ترکیه، مراجعه کنید.

۳- "قرار است ترکیه به شکل کمک مبلغ ۷۵ میلیون دلار را برای پروژه های افغانستان فراهم نماید"، روزنامه صباح، ۲۵ نومبر، ۲۰۲۰ م

۴- "فکت شیت، صندوق وجهی اردوی ملی افغانستان، ماه می، ۲۰۱۹ م.

۵- "Turkey to Provide Afghanistan \$75M in aid for Projects"، روزنامه صباح، ۲۵ نومبر، ۲۰۲۰؛ "Turkey pledges \$150M to Afghanistan"، انادولو اجنسی، ۵ اکتوبر، ۲۰۱۹.

۶- "Syrian Mercenaries Sustain Turkey's Foreign Policy"، دوپچوله، ۳۰ سپتمبر، ۲۰۲۰.

موضوع گیری ترکیه در روند کنونی صلح: یک کارگزار ایده آل فقط به نام؟

به نظر می رسد پالیسی سازان کشور ترکیه نسبت به روند صلح که توسط ایالات متحده آغاز شده است به شکل محتاطانه آن خوش بین هستند، اما چنین به نظر می رسد که بعضی از تردیدها نیز در این زمینه وجود دارد. برخی مقامات نگرانی های جدی را در مورد تمایل طالبان برای انجام هرگونه مصالحه اساسی اظهار داشته اند و این پرسش نیز وجود دارد که آیا جامعه بین المللی و دولت افغانستان از فشار کافی برای تحت فشار قرار دادن طالبان برای پیروی از روند صلح برخوردار هستند و یا خیر. کشور ترکیه مستقیماً با طالبان در ارتباط بوده است، اما اقدام اصلی آن در روند صلح، صدور بیانییه ها و نشانه های توانمندسازی دولت افغانستان را نشان می دهد. این که آیا این موضوع بخاطر بسیاری از مسائل اقتصادی و سیاسی مورد توجه انقره باشد و یا به لحاظ اهمیت سایر میانجی ها مانند قطر متحد ترکیه، به مقایسه آنچه که در پروسه آستانه در سوریه برگزار می شود، به نظر نمی رسد که ترکیه در روند صلح افغانستان به دنبال نقشی باشد. با این حال، قابل ذکر است که باوجود تیرگی روابط دو جانبه بین ترکیه و ایالات متحده، زلمی خلیل زاد فرستاده ویژه ایالات متحده برای صلح افغانستان در اواخر سال ۲۰۲۰م، چندین بار از انقره بازدید بعمل آورد و در این زمینه هماهنگی های مداوم صورت گرفت. روابط مطلوب کشور ترکیه با اسلام آباد، دوحه و کابل و روابط پایدار با مسکو، با وجود عضویت در ناتو، این همه موقعیت مناسب و تأثیرگذاری لازم را در اختیار ترکیه قرار می دهد. و برعکس همسایگان مستقیم افغانستان، روابط دو جانبه با دولت افغانستان تحت الشعاع اختلافات ارضی یا سایر اختلافات نمی باشد. در حقیقت امر، ترکیه ادعا می کند که یکی از معدود کشورهایی است که مصروف کار در افغانستان بوده و هیچ آجندای پنهانی یا "بازی بزرگی" در این قسمت ندارد. یکی از دلایلی که باوجود حضور سربازان ترکی در خاک افغانستان طی نزدیک به دو دهه که نزد بسیاری ها طنین انداز است، عضویت فعال ترکیه در سازمان همکاری اسلامی می باشد. ترکیه می تواند به عنوان عضوی از سازمان همکاری اسلامی و ناتو، منعی یک پل اعتماد، بالخصوص بین همسایگان افغانستان و شرکای بین المللی، عمل کند. افغانها به دلیل زمینه اشتراک فرهنگی دو کشور با جمعیت اکثریت مسلمان و اصطلاحات مشترک به زبانهای ترکی و محلی، مشترکاً از نیروهای مردمی ترکیه و در بخش های آموزشی استقبال مثبت کرده اند. برعکس بسیاری از کشورهای عضو ناتو، در ۱۹ سال گذشته فقط یک بار، یک مقام ترکی در یک حمله هدفمند طالبان در افغانستان کشته شده است.^۷ در ماه فروری، ۲۰۲۰، گلبدین حکمتیار رهبر حزب اسلامی به صورت آشکار آن از این نظر حمایت کرد که ترکیه باید به جای آلمان متحد و هم پیمان ناتو، میزبان مذاکرات صلح بین الافغانی باشد و به صورت علنی آن در اختلاف با اردوغان با امانوئل مکرون رئیس جمهور فرانسه بر سر لیبی در کنار اردوغان قرار گرفت.^۸

ترکیه در گذشته نیز در تنش ها میان افغانستان و همسایگانش، از جمله اختلافات مرزی بین ایران و افغانستان، در دهه ۱۹۶۰ نقش میانجی را بازی کرده است. در جریان دو دهه گذشته ترکیه به سرمایه گذاری در روابط دیپلماتیک خویش با پاکستان، دولت افغانستان و حتی (بطور مخفیانه) با طالبان ادامه داده است. انقره با موفقیت میزبان چندین نشست سالانه بین اسلام آباد و کابل در یک تلاش سه جانبه برای کاهش خشونت ها بوده و ارتباط مستقیمی را رهبری طالبان برقرار کرده که در اوایل سال ۲۰۱۰ م به صورت خلاصه در مورد افتتاح دفتر در انقره، در دوحه^۹ صحبت گردید و عبدالله عبدالله، رئیس شورای عالی مصالحه ملی در آخرین سفر خود به انقره در ماه نوامبر سال ۲۰۲۰م، بر

نقش حیاتی انقره در بهبود روابط پاکستان و افغانستان تأکید نمود. بسیاری از رهبران سیاسی افغانستان، پاکستان را میزبان و حامی دیرینه طالبان وکلید حل و فصل معضلات و صلح پایدار می دانند و امیدوارند تا کشور ترکیه در این زمینه بتواند از فشار بر اسلام آباد استفاده نماید. در عین زمان، انقره در دهه گذشته رابطه خود را با رهبران جوامع قومی از شمال افغانستان، به ویژه عبدالرشید دوستم، که به طور منظم در ترکیه اقامت داشت (ابتدا در ۰۸/۰۹/۲۰۰۹ و سپس ۲۰۱۵-۲۰۱۷) مستحکم ساخت. با این وجود، ارتباطات ترکیه به طور سنتی فراتر از همبستگی قومی توسعه می یابد. سیاستمداران برجسته دیگری چون حکمتیار به عنوان یکی از چهره های مخالف، طی سالهای گذشته از کشور ترکیه بازدید کرده است.

تاکنون، ترکیه هنوز به انتظارات برخی از رهبران افغانستان دست نیافته است، اما امیدوار است تا در این قسمت نقش فعالتری داشته باشد. در واقع انقره، برخلاف اتحادیه اروپا، چندین کشور اروپایی و چندین همسایه افغانستان، نه نماینده خاصی را بخاطر شرکت در روند صلح منصوب کرده و نه ارتباط آن با شخصیت های سیاسی افغان به اقدامات مشخص تری با دولت افغانستان یا شبکه عمومی حمایت بین المللی که در دوحه گرد هم آمده، تعبیر شده است. با توجه به چالش های مبرم منطقه ای انقره، فضای اقتصادی متزلزل و تلاطم های سیاسی داخلی، این مسأله شاید تا اندازه ای به دلیل فقدان گستردگی توافق مربوطه باشد. اما، حتی در مواقع مساعدتر، در سیاست خارجی ترکیه هرگز افغانستان منحنی اولویت اصلی مورد حمایت قرار نگرفته و در این زمینه اهداف بلند پروازانه ای تحقق نیافته است.

روند قلب آسیا در استانبول: آیا نیازی به میکانیزم جدید منطقه ای وجود دارد؟

طی دهه های اخیر درگیری، چندین طرح ابتکاری منطقه ای توسط قدرت های بین المللی، از جمله ۶ + ۲ (همسایگان افغانستان به علاوه ایالات متحده و روسیه) و گروه هماهنگی چهار جانبه (افغانستان، پاکستان، چین و ایالات متحده) به مشاهده رسیده است. در دو سال گذشته پس از آغاز گفتگوهای ایالات متحده با طالبان، بخاطر فرایند صلح جاری، چندین گرد همایی و گفتگو رویایی صورت گرفته است. در حالی که زمینه های اظهارات بین المللی و حمایت از صلح افغانستان ایجاد شده است، اما هیچ کدام از این ابتکارات اقدام محسوسی را رویدست نگرفته است. میکانیزم یکپارچه منطقه ای برای حمایت از صلح افغانستان هنوز وجود ندارد، بالخصوص، با توجه به روابط با بازیگران مهم منطقه ای نه تنها با ترکیه، بلکه با ایران، هند، روسیه - وضعیت ایالات متحده را نگران کننده ساخته است.^{۱۰}

فرایند قلب آسیا استانبول، که طی سال ۲۰۱۱ آغاز شده، از جمله گسترده ترین ابتکار عمل تاکنون می باشد که بر علاوه ۱۵ کشور حامی و سازمان های بین المللی، از جمله اتحادیه اروپا، ۱۷ کشور منطقه ای را گرد هم آورده است. این برنامه برای گسترش امنیت منطقه ای، همکاری اقتصادی و سیاسی با محوریت افغانستان، از طریق گفتگو و اقدامات اعتماد سازی^{۱۱}، توسط کابل و انقره ایجاد شده است. با وجود تعهدات احیا و به روزرسانی بستر قلب آسیا برای تقویت هماهنگی منطقه ای و ایجاد اعتماد به نفس، منتقدان خاطرنشان می کنند که روند قلب آسیا، یک دهه از آغاز به کار مجمع، "اعلامیه بوده، اما هرگز عملی نشد". آیا یک ابتکار مشترک اتحادیه اروپا و ترکیه می تواند به احیای برنامه یا ایجاد میکانیزم جدید منطقه ای برای گفتگوهای افغانستان کمک کند؟

۷ - "در حمله بر موتر سفارت در شهر کابل، سربازترکی کشته شد"، اسوشیتد پریس، ۲۶ فروری، ۲۰۱۵.

۸ - "حکمتیارتبصره مکرون را در مخالفت با ترکیه، تقبیح می کرد"، انادولی اجنسی، ۱۱ سپتمبر، ۲۰۲۰.

۹ - ایاز گل، (۲۰۱۹)، "ترکیه در نظر دارد تا کنفرانس سه جانبه در مورد صلح افغانستان را میزبانی کند".

۱۰ - دیگو کویپلو، (۲۰۲۱) "روابط ایالات متحده - ترکیه با اداره بایدن، متوازن و حساس می باشد"، المونیتور، ۲۰ جنوری، ۲۰۲۱.

آیا فضایی برای همکاری اتحادیه اروپا و ترکیه وجود دارد؟

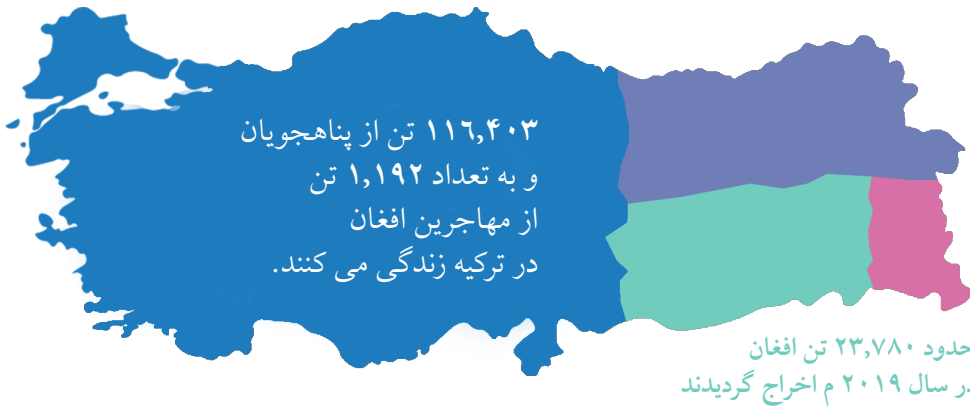
افغان افزایش یافته و میزان پذیرش آنها کاهش یافته است. بروکسل به طرز آشکاری با کشورهای ترانزیت ارتباط برقرار کرده است تا پناهندگان و مهاجران چندین کشور را در ترکیه نگه دارد. این کشور به لنگرگاهی تبدیل شده است که توانایی کاهش روابط اتحادیه اروپا و ترکیه را دارد و این مسأله بر افغانهای مقیم در ترکیه نیز تأثیر گذاشته است. به نظر می رسد با توجه به اعلامیه مشترکی که در مورد همکاری های مهاجرتی بین بروکسل و کابل که اخیراً توافق شده، این موضع گیری ادامه خواهد داشت^{۱۳}.

با نگاهی به گذشته در این پالیسی ها، در ماه مارچ، ۲۰۱۶ اتحادیه اروپا و ترکیه توافق کردند تا کشور ترکیه پناه جویان را که به شکل غیر قانونی به سواحل یونان میرسند، مجدداً بپذیرد. در عوض، کشورهای عضو اتحادیه اروپا متعهد به پذیرش یک شهروند سوری برای هر سوری بازگشت به ترکیه شدند، وعده سپردند که روند آزادی ویژه برای شهروندان ترکیه را تسریع کرده و کمک های مالی برای پذیرش پناهندگان در ترکیه را به ۶ میلیارد یورو افزایش دهند^{۱۴}. افغان هایی که در مرحله اول برای ثبت نام منحصی پناهنده با چالش های شدیدی روبرو هستند، عمدتاً توسط پروژه های بعدی ایجاد اشتغال، آموزش های حرفه ای و اسکان مجدد^{۱۵} کنار گذاشته شده اند (۱۴). هزاران نفر بدون

هنگامی که توسعه اقتصادی و پایداری سیاسی در افغانستان پس از سال ۲۰۲۱، مد نظر باشد، ترکیه و اتحادیه اروپا در موارد ذیل همکاری خواهند داشت: مبارزه با تروریسم و جرایم فرامنطقوی، صحت، مهاجرت و به ویژه آموزش. کمک های انقده در سکتور های صحتی و سرمایه گذاری در بخش خصوصی قابل ملاحظه می باشد. مساعی کشور ترکیه در زمینه آموزش در سراسر افغانستان موضوع دیگری را تشکیل می دهد. دولت ترکیه و سازمان های غیرانتفاعی وابسته مکاتب، ۱۷ سایت را مدیریت می کنند، بیش از ۴۰-۳۰ مکاتب که بیش از ۵۰۰۰ دانش آموز را آموزش می دهند و قصد دارند مساعی فعلی شان را در آینده گسترش دهند. این تلاشها در قسمت آموزش زنان نیز ادامه می یابد: جهت افتتاح پوهتون زنان افغان-ترک، انقده در حال گفتگو با دولت افغانستان است^{۱۶}.

چالش مشترکی که پالیسی اتحادیه اروپا و ترکیه در افغانستان را شکل می دهد، مهاجرت است. امروز، افغان ها دومین گروه بزرگ از مهاجران ساکن در ترکیه و بیشترین تعداد تازه وارد به جزایر یونان در سال های ۲۰۱۹ و ۲۰۲۰ را تشکیل می دهد. طی سال های گذشته و بالخصوص، از سال ۲۰۱۵، عدم تمایل اتحادیه اروپا نسبت به پناهجویان

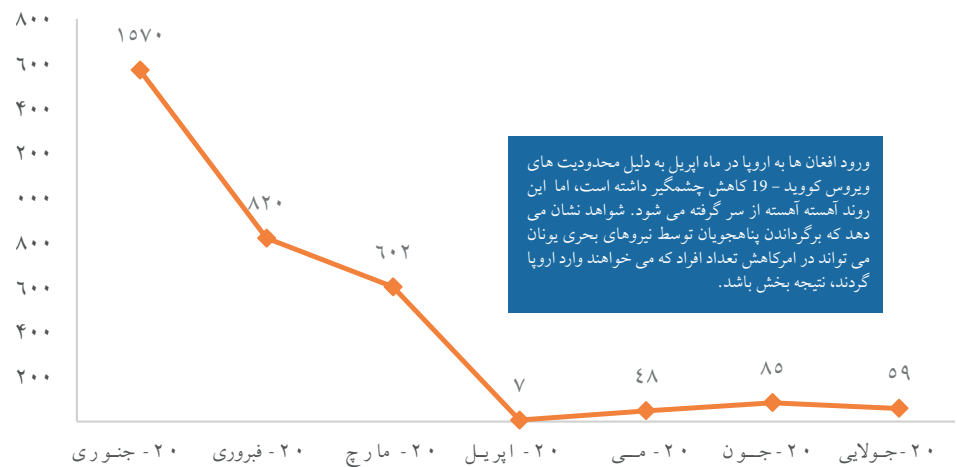
مهاجرین افغان در ترکیه

منبع: UNHCR

افغان های در حال ورود به اروپا

منبع: Eurostat Database

۱۱ - جهت معلومات بیشتر، به این Heart of Asia Website وب سایت مراجعه کنید .

۱۲ - به این لینک Speech of H.E. Ambassador Oğuzhan Ertuğrul delivered at the 29 October Republic Day Reception مراجعه کنید. سفارت ترکیه در کابل، ۳۰ سپتمبر، ۲۰۱۹ م.

۱۳ - "EU: Renewed deportation agreement with Afghanistan close to approval"، سایت واج، ۱۴ جنوری، ۲۰۲۱.

۱۴ - "تعامل اتحادیه اروپا- ترکیه: توضیح شده" کمک به پناهندگان، ۵ اپریل، ۲۰۱۸ (https://helprefugees.org/news/eu-turkey-deal-explained).

۱۵ - ایزا لگناس و جیسیکا تی، (۲۰۱۸)، "You Cannot Exist in This Place: Lack of Registration Denies Afghan Refugees Protection in Turkey"، سازمان پناهندگان بین المللی ۱۳ دسمبر، ۲۰۱۸ م

سند و مدارک و بلا تکلیفی در معرض خطر دائمی دستگیری، بازداشت و اخراج قرار دارند. سوال این است که آیا اتحادیه اروپا و ترکیه گسترش توافق نامه های ۲۰۱۶ در مورد پناهیجویان افغان را مورد بررسی قرار می دهند، آنها به بن بست داخل اتحادیه اروپا در مورد پالیسی مشترک پناهندگی اشاره کردند. آیا مسأله مذکور این خطر را دارد که پالیسی ها تشویق به استقرار دائمی افغان ها در ترکیه در کنار چالش های اقتصادی ترکیه، می تواند باعث عکس العمل ملی گرایان شود. پیش بینی می شود که عدم ثبات، امنیت یا توسعه یا انکشاف در افغانستان، افغانها را مجبور به ترک خانه و کشور آنها نماید، هم اتحادیه اروپا و هم کشور ترکیه باید هماهنگی خود را در مورد مهاجرت مجدداً بررسی نمایند تا زمینه جدیدی را در افغانستان که محل درگیری مرگبار جهان است، در نظر داشته باشند.

پیشنهادات:

- ترکیه و اتحادیه اروپا باید به تعهد خود در ایجاد نهادها، به خصوص در بخش صحت و تعلیم و تربیه ادامه دهند و در صورت امکان، برای کاهش آوارگی با هماهنگی نزدیکتر با ایران و پاکستان از رشد اقتصادی پایدار، حمایت نمایند.
- اتحادیه اروپا و کشورهای عضو آن، من جمله ترکیه با توجه به منافع مشترک در افغانستان، برای هماهنگی مساعی نظامی و غیرنظامی خود، باید از کانال های موجود خارج از ناتو استفاده نمایند. قبل از ادامه اقدامات مربوطه، برای لابی کردن ایالات متحده و بخاطر ایجاد زمینه های انعطاف پذیری نظامی و سیاسی سختگیرانه تر از افغانستان، با هماهنگی دقیق تر، می تواند نیروی فزاینده ای را ایجاد شود.
- اتحادیه اروپا و ترکیه باید روند قلب آسیا استانبول را از وضعیت فعلی اش، عمدتاً از شکل نمادین آن به یک میکانیزم موثر عمل محور مبدل ساخته یا بستر جدید منطقه ای را که شامل مراجع ذینفع منطقه ای در روند صلح افغانستان باشند، ایجاد نمایند. در حالت مطلوب و ایده آل آن، این مسأله می تواند در هماهنگی با دولت جدید ایالات متحده انجام شود. اما بدون تسلط ایالات متحده در این گرد همایی - برای بازیگران منطقه ای که شاید با واشنگتن روابط خصمانه داشته باشند، فضای کافی فراهم می شود. از آنجایی که در این تازه گی ها وخیم شدن روابط ترکیه و هند می تواند مانع چنین مساعی شود، میانجیگری اتحادیه اروپا در این عرصه می تواند مفید باشد.
- ترکیه باید با اتحادیه اروپا همکاری نماید تا پالیسی همه جانبه مهاجرت را برای افغانها ایجاد نماید که پالیسی مورد نظر به شکل لازم آن نیازهای بشردوستانه را برطرف کرده و خطرات واقعی را در مناطقی که مرگبارترین منطقه در جهان باقی مانده است، مورد تأیید قرار دهد. با در نظر داشت تجارب و موفقیت های مشترک از سال ۲۰۱۵م، این پالیسی ها می تواند در برگیرنده اسکان تعداد بیشتری از پناهیجویان افغان به اروپا، تعلیق بازگشت غیر داوطلبانه، ایجاد مشوق های اقتصادی و حمایت از حقوق جهانی آنها، نه تنها برای جوامع میزبان در ترکیه، بلکه برای ایران و پاکستان، بخاطر حمایت از بهبود امنیت قانونی افغانستان باشد.

در باره نویسندگان

داکتر تیمور شاران، پروفیسر پالیسی عامه در پوهنتون امریکایی افغانستان است و قبلاً تحلیلگر ارشد گروه بین المللی بحران برای افغانستان بود.

اندرو واتکینس محقق و تحلیلگر مسایل مربوط به جنگ و چشم اندازهای صلح افغانستان است؛ و در جلوگیری منازعه به گونه عمیق دخیل می باشد. او قبلاً در افغانستان با سازمان ملل متحد، جوامع بشری، دولت ایالات متحده و به عنوان محقق آزاد کار کرده است.

درباره عکس روی جلد

اشرف غنی رئیس جمهور افغانستان و طیب اردوغان رئیس جمهور ترکیه تبادل اسناد امضا شده قبل از کنفرانس خبری مشترک در کابل ۱۸ اکتبر ۲۰۱۴. رویترز / احمد مسعود

با وجود منافع مشترک در افغانستان، به نظر می رسد که در مورد مهاجرت یا در مساعی فرایند صلح و انکشاف آینده افغانستان بین اتحادیه اروپا و ترکیه هماهنگی چشمگیری وجود ندارد. در حالی که چنین نبود اقدام مشترک را به شکل جدی آن نمی توان از چندین موضوع قابل بحث در آجندای دوجانبه درک کرد، اما خروج احتمالی ایالات متحده که باعث خروج ناتو می شود و ظرفیت اروپا و ترکیه را در افغانستان محدود می کند، باید هر دو را تشویق نماید تا در جستجوی برنامه های بدیل و مکانیزم های هماهنگی باشند.

چاپ © ۲۰۲۱ بنیاد فریدریش ایبرت در افغانستان

وبسایت: www.afghanistan.fes.de

بدون اجازه کتبی بنیاد فریدریش ایبرت هر گونه استفاده تجارتي از نشریات منتشر شده بنیاد فریدریش ایبرت، مجاز نیست.
نظریات ارائه شده در این نشریه، لزوماً بازتاب دهنده نظریات بنیاد فریدریش ایبرت نمی باشد.